

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-73/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 20 czerwca 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Suwałkach

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 i 1000), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców gminy Szudziałowo od postanowienia Komisarza Wyborczego w Suwałkach z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu

postanawia

utrzymać w mocy postanowienie Komisarza Wyborczego w Suwałkach.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Gminy Szudziałowo, uchwałą Nr XXVII.181.2018 z dnia 30 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym, dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Komisarz Wyborczy w Suwałkach, działając na podstawie art. 17 Kodeksu wyborczego, postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2018 r. stwierdził, że podział dokonany uchwałą Nr XXVII.181.2018 z dnia 30 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym jest niezgodny z prawem i wezwał Radę Gminy Szudziałowo do ponownego dokonania podziału na okręgi w sposób zgodny z prawem w terminie do 19 kwietnia 2018 r.

Rada Gminy Szudziałowo, uchwałą Nr XXVIII.184.2018 z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie podziału Gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym, ponownie dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

W związku z tym, że dokonany podział również był niezgodny z prawem Komisarz Wyborczy w Suwałkach, działając na podstawie art. 17 Kodeksu wyborczego, postanowieniem z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, dokonał podziału gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze.

W dniu 21 maja 2018 r., tj. w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Suwałkach z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, wniesione przez wyborców gminy Szudziałowo.

W odwołaniu wskazano, że według skarżących dokonany przez Komisarza Wyborczego w Suwałkach podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z przepisami art. 417-419 Kodeksu wyborczego oraz zasadami określonymi w wytycznych i wyjaśnieniach dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204). Poza tym wnoszący odwołanie zarzucają, że:

- 1) w okręgu wyborczym nr 11 połączono niegraniczące ze sobą jednostki pomocnicze, tj. sołectwa Knyszewicze i Szczęsłowicze nie graniczą z sołectwami Grzybowski i Usnarz Górny;
- 2) w okręgu wyborczym nr 8 połączono sołectwa bardzo od siebie oddalone, co „doprowadzi do istotnego utrudnienia, a w pewnych przypadkach nawet uniemożliwienia wyborcom uczestniczenia w procesie wyborczym;
- 3) utworzono okręgi wyborcze „z naruszeniem reguły proporcjonalnej reprezentacji wyborców w Radzie Gminy Szudziałowo” (podając różnice w normach

przedstawicielstwa w niektórych okręgach wyborczych), co „przyczynia się do nierównomiernego rozkładu siły głosu wśród różnych okręgów wyborczych, a co za tym idzie nadreprezentacji mieszkańców, np. z okręgu wyborczego nr 6, w Radzie Gminy Szudziałowo

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa. Zasada ta została potwierdzona w pkt 7 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) oraz w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt. II OSK 2074/17. Poza tym, z art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, pkt 8 powołanych wyżej wytycznych i wyroku Sądu wynika, że nie można tworzyć okręgów wyborczych m. in. składających się z jednostki pomocniczej gminy i części innej jednostki pomocniczej gminy, a także jednostki pomocniczej gminy i części miasta. Jedynie w przypadku, gdy układ przestrzenny gminy, w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych i miast leżących na obszarze gminy, jest tego rodzaju, że spełnienie tego warunku wiązałoby się z naruszeniem innych przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących tworzenia okręgów wyborczych, wówczas dopuszczalne jest odstępianie od tych zasad.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że tego rodzaju sytuacja, tj. powodująca konieczność odstępiania od wyżej wskazanych zasad, w gminie Szudziałowo nie występuje. Układ przestrzenny gminy Szudziałowo pozwala bowiem na dokonanie takiego podziału na okręgi wyborcze, który nie będzie prowadził do konieczności łączenia jednostki pomocniczej gminy z częścią innej jednostki pomocniczej. Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że Komisarz Wyborczy w Suwałkach dokonał zgodnego z prawem podziału na okręgi wyborcze. Po uwzględnieniu wstępnego podziału polegającego na podzieleniu liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa w ustalonym podziale:

- 1) sołectwo Szudziałowo (3,324) zostało podzielone na trzy okręgi wyborcze;
- 2) sołectwo Wierzchlesie (1,659) zostało podzielone na dwa okręgi wyborcze;
- 3) sołectwa: Minkowce (0,768), Ostrów Północny (0,586), Talkowszczyzna (0,521) oraz Wojnowce (0,610), stosownie do art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego, stanowią samodzielne okręgi wyborcze;

- 4) pozostałe sołectwa, które ze względu na niską normę przedstawicielstwa, nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych zostały połączone w sześć okręgów wyborczych.

Poza tym w każdym okręgu wyborczym zachowana została jednolita norma przedstawicielstwa, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego.

W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że działanie Komisarza Wyborczego w tym zakresie było prawidłowe.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że w jednomandatowym okręgu wyborczym współczynnik służący do ustalenia liczby radnych wybieranych w okręgu wyborczym (uzyskiwany przez podzielenie liczby mieszkańców w okręgu wyborczym przez jednolitą normę przedstawicielstwa w gminie) musi zawierać się w przedziale 0,5 – 1,4(9). Jeżeli warunek ten jest spełniony (np. przez utworzenie okręgów z samodzielnych sołectw oraz połączenie w jeden okręg sołectw, które nie mogą samodzielnie tworzyć okręgów – w celu zachowania autonomii sołectw, które mogą być samodzielnymi okręgami wyborczymi), przy jednoczesnym zachowaniu spójności terytorialnej okręgów wyborczych, nie ma podstaw do kwestionowania tego podziału, z uwagi na niezachowanie zasady równości, tj. jak twierdzą wnoszący odwołanie: „reguły proporcjonalnej reprezentacji wyborców”, czy „nierównego rozkładu siły głosu”. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że ustawie przysługuje domniemanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego dotyczące dopuszczalnej normy przedstawicielstwa w okręgu wyborczym nie zostały zakwestionowane przez Trybunał Konstytucyjny, co oznacza, że nie naruszają one przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w tym m.in. art. 169 ust. 2 (zasady równości wyborów). Dlatego też bezzasadny jest zarzut wnoszących odwołanie dotyczący różnic w normach przedstawicielstwa w poszczególnych okręgach wyborczych, gdyż mieszczą się one w przedziale wskazanym w Kodeksie wyborczym.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza także, że połączenie sołectwa, które może samodzielnie tworzyć okręg wyborczy z innym sołectwem (lub sołectwami), które nie może samodzielnie tworzyć okręgu wyborczego, w przypadku, gdy nie jest to konieczne, może zaburzyć autonomię sołectwa o normie przedziale 0,5 – 1,4(9) i tym samym pozbawić przedstawiciela danego sołectwa w radzie, mimo, że sołectwo to mogłoby tworzyć samodzielnie okręg wyborczy i tym samym niejako z urzędu mieć swojego przedstawiciela (radnego). Jednocześnie połączenie w jeden okręg wyborczy jedynie sołectw, które nie mogą samodzielnie stanowić okręgu wyborczych, nawet jeżeli łączna liczba mieszkańców jest zbliżona do górnej granicy dopuszczalnej normy przedstawicielstwa

w okręgu wyborczym, zwiększa szanse na uzyskanie mandatu przez przedstawiciela każdego z nich. Natomiast w przypadku połączenia sołectwa, które nie może samodzielnie tworzyć okręgu wyborczego z sołectwem, które może samodzielnie stanowić okręg wyborczy, zdecydowanie zmniejsza szanse na mandat przedstawiciela mniejszego z nich.

Dlatego też zarzuty w tym zakresie wskazane w odwołaniu są bezzasadne.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza także, że jak wynika z informacji przekazanej Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Suwałkach przez Wójta Gminy Szudziałowo (pismo z dnia 14 czerwca 2018 r. Nr WG.033.40.2018) sołectwa Grzybowszczyzna, Knyszewicze, Szczęsnowicze, Usnarz Górny graniczą ze sobą. Państwowa Komisja Wyborcza nie ma podstaw do kwestionowania wyjaśnień organu wykonawczego gminy.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że działania Komisarza Wyborczego w Suwałkach były prawidłowe. Również podział na okręgi wyborcze gminy Szudziałowo dokonany postanowieniem Komisarza Wyborczego w Suwałkach z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie podziału gminy Szudziałowo na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, jest zgodny z prawem, a zarzuty podniesione w odwołaniu są bezzasadne. W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza nie znajduje podstaw prawnych do kwestionowania zaskarżonego postanowienia Komisarza Wyborczego w Suwałkach.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Suwałkach
3. a/a